

VÅRT GRUMS

Informationstidning från Grums kommun till invånare och företag. Mars 2013.

Folkomröstning • Tobaksfri duo • Cirkusskola

VÅRT GRUMS

en informationstidning som
delas ut till invånare och
företag i Grums kommun

Utgivning: Fyra nr/år

Utges av: Grums kommun

Besöksadress: Sveagatan 77, Grums

Postadress: Grums kommun,
664 80 Grums

Telefon: 0555-420 00 (växel)

Fax: 0555-421 09

E-post: kommunstyrelse@grums.se

Webbplats: www.grums.se

Ansvarig utgivare:
Annika Lomarker

Redaktion:
Helena Bergström och Maria Röhr

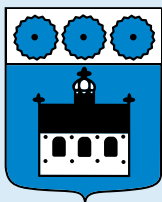
Grafisk produktion:
Helena Bergström

Upplaga: 5 100 ex.

Tryckeri: Strokirk-Knappen, Karlstad
Miljöcertifierat tryckeri

Distribution: Posten

Foto omslag: Øyvind Lund

GRUMS KOMMUN

Tänk på vad du tänker, så du inte säger vad du säger...

Sitter och försöker tänka ut några rader till Vårt Grums mitt under brinnande debatt om det näthat som översvämmar forum, bloggar och kommentarsfält över hela Internet. Ser på Uppdrag Granskings reportage på SVT Play och läser sedan inläggen om programmet på Flashbacks forum - 1 443 inlägg på två dagar. Kommer liksom av mig lite då. Det verkar inte direkt som om det finns nån större vilja att lugna ner läget och börja tänka sig för. Snarare så triggas det diverse foliemössor (betyder tydligen "tokskallar" på "nätsvenska") att gå igång ännu mer. Tröttsamt. Nedstämmande. Desillusionerande.

Tur vi inte har sånt där i lilla Grums kommun. Eller hur? Sorry. Vi har det. Kommunens eget forum på hemsidan och facebooksidan är båda bevis på att såväl anonyma som icke-anonyma kommentarer kan skena iväg en del. Upprördheten över att ha fått en kommentar borttagen blir större än tanken om varför den togs bort.

Vi har nog behov av snabbutbildning i informationsanalys lite till mans. Alldeles för många har en förmåga att tycka saker på bristfälliga underlag och tycka alldeles för fort. För att göra en liknelse: om du ska uttala dig om en bil är bra eller inte så är det lättare att göra det om du kört den, läst testartiklar och manual, än om du bara har uppfattningen att en bil är "en plåtlåda med ratt". Svårare än så behöver det inte vara.

Orkar du inte faktakontrollera så sitter du farligt i händerna på de som filtrerar informationen. I det läget är det bra att åtminstone försöka att frisera sitt språk. Tänker osökt på en sak i den gamla serietidningen Svenska MAD. Bakgrunden var läktaren på en hockeymatch och rätt respektive fel sätt att uttrycka en (i detta fallet olaglig) åsikt:

Fel sätt: "Skjut domarjä-eln!"

Rätt sätt: "Tag skiljemannen av daga!"

Ord betyder saker. Så är det.

Torbjörn Bood (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Stipendier och utmärkelser 2012

Stipendium ur Signe och Carl Gustav Widéns stiftelse tilldelades (varav några på bild):

Matilda Olsson, Ammi Salén, Anna-Mi Wallin, Oskar Bolin, Sofie Eklöf, Camilla Nilsson, Isabelle Dahlberg, Erica Danielsson, Malin Myrén, Erica Andersson, Annika Skalski, Linnea Wallgård, Malin Andersson, Emelie Edström, Caiza Hansson, Helene Hjærtquist, Alex Jacobs, Maria Näsfeldt, Elin Palmertz, Madeleine Pizarro Torrijos, Emil Skogström, Anders Hjerpe, Ebba Larsson.

Foto: Elvy Hansson

Årets idrottsprestation år 2012 tilldelades Grums Ryttersällskap för framstående idrottsprestationer under året. Ryttersällskapet kom på en hedrande fjärdeplats i lag-SM i ponnydressyr. (A)

Grums kommuns kulturutmärkelse år 2012 tilldelades bandet InMeHead. De började spela 2010 och har flera gånger legat på Värmlandstoppen i P4 Värmland. (B)

Ungdomsledarstipendiet år 2012 tilldelades Sebastian Widström som har varit motorn i Grums IK:s ungdomsverksamhet och bidragit till en utökning av ungdomslagen. Han har även engagerat de ensamkommande flyktingbarnen i fotbollsverksamheten. (C)

Samarbete och ledarskap med cirkus på schemat

Lågstadieeleverna på Skruvstad skola, Slottsbrons skola och Södra skolan har fått gå i cirkusskola. Det är ett led i arbetet med att föra in mer kultur i lärandet så att barnen får prova olika konstuttryck.

Grums kommuns F-5-skolor arbetar aktivt med att stärka kulturens roll i lärandet hos årskurserna 1-5. Barnen får prova olika konstuttryck som film, teater, bild, dans och så vidare. Man ingår i kulturrådets projekt "Skapande skola" och söker pengar för en fortsättning 2013-2014. Arbetet ingår också i skolans likabehandlingsplan.

Cirkusskola

Som ett led i det här arbetet har eleverna i årskurserna 1-3 nyligen haft cirkusskola. Tredjeklassarna hade 15 timmar och en föreställning. Ettorna och tvåorna hade prova på-cirkus och fick se de äldre elevernas föreställning.

När Vårt Grums besöker klass 3 H på Södra skolan är de i gymnastiksalen och tränar på cirkuskonster. De gör små pyramider först och sedan en stor med alla barnen. Till sist gör de den stora pyramiden på snabbast möjliga tid. Då gäller det att alla är "med på banan".

Därefter cirkulerar eleverna mellan olika stationer och övar på jonglering, att gå på lina, cykla enhjuling och rolla-rolla (balans på platta med ett rör under).

- Cirkusskolan är ett bra sätt för barnen att jobba tillsammans, träna på scenframträdande och lära sig att en kan vara ledare, berättar läraren Petra Grahn.

Respekt och samarbete

- Det är viktigt att våga prova annorlunda konstformer som man inte är så van. När det gäller cirkus är alla barnen på samma nivå och det ger social träning.

De lär sig att respektera varandra och samarbeta i exempelvis pyramiden, säger cirkusinstruktören Hans Nordström från teater- och cirkusgruppen Duo Danzeros.

- Barnen får jobba tillsammans mot ett mål, föreställningen, och efteråt följa upp hur det gick och varför, fortsätter han. •

Tre röster om cirkusskolan. Vad är roligt och vad är svårt?

Ida Beltsing, 3H Höken:
 "Det är roligt att lära sig olika cirkuskonster. Svårt att gå på lina."

Lukas Österberg, 3H Höken:
 "Allt har varit roligt, men det är svårt att cykla på enhjuling."

Nicole Semmelmayr, 3H Höken:
 "Det är roligast att cykla enhjuling och svårast att rolla rolla."

Vad får du göra utan bygglov?

Foto: Niklas Almesjö

Bygglovfria åtgärder för en- och tvåbostadshus.

Bygglov krävs inte för att anordna en skyddad uteplats, skärmtak eller komplementbyggnad, så kallad friggebod, i omedelbar närhet av bostadshuset. Men om åtgärden sker närmare tomtgränsen än 4,5 meter behöver du berörda grannars medgivande.

För en- eller tvåbostadshus och till dem hörande fristående uthus, garage och andra små byggnader (komplementbyggnader) krävs inte bygglov för att anordna en skyddad uteplats eller ett skärmtak. Bygglov krävs inte heller för att uppföra en eller flera komplementbyggnader, så kallade friggebodar, med en sammanlagd byggnadsarea på maximalt 15 m. Plan- och bygglag (2010:900) 9:4.

Skyddad uteplats

Bygglov krävs inte för att med mur eller plank anordna en skyddad uteplats inom 3,6 meter från bostadshuset. Muren eller planket får inte vara högre än 1,8 meter och inte placeras närmare gränsen

än 4,5 meter. Om berörda grannar ger sitt medgivande får placering dock ske närmare gränsen.

När en mur eller ett plank anordnas på två hussidor som möts i ett hörn, tillåts muren eller planket få en sträckning som ytterst, det vill säga 3,6 meter från vardera husväggen, följer de linjer som parallellt med de båda väggarna möts i ett hörn. Detta gäller även om resultatet blir att murens eller plankets ytterhörn på det sättet blir på ett något längre avstånd från husets hörn än 3,6 meter.

Bygglov krävs för att med dörrar eller glaspartier åstadkomma en tät klimatskärm mellan uteplatsen och omgivningen så att uteplatsen övergår till att bli ett tillbyggt rum (uterum)

Skärmtak

Bygglov krävs inte för att anordna skärmtak över en skyddad uteplats (enligt ovan), altan, balkong eller entré. Den sammanlagda arean på de skärmtak som uppförts på tomten,

utan krav på bygglov, får inte överskrida 15,0 m². Skärmtaken får inte placeras närmare gränsen än 4,5 meter. Om berörda grannar (markägare) ger sitt medgivande får dock placering ske närmare gränsen.

Skärmtak får uppföras i vilket antal och läge som helst så länge man håller sig inom ovan angivna mått. Den sammanlagda arean beräknas utifrån den yta på marken eller motsvarande som skärmtaken täcker sett i ett fågelperspektiv och inte utifrån arean på taken som sådana. Den formulering denna punkt har fått i lagen, tolkas vanligen som att skärmtak får sättas upp över altaner, balkonger eller entréer även till komplementbyggnader.

Komplementbyggnad, så kallad friggebod

Bygglov krävs inte för att i bostadshusets omedelbara närhet uppföra en eller flera fristående komplementbyggnader, så kallade friggebodar. Den sammanlagda byggnadsarean av alla de komplementbyggnader som har

uppförts på tomten, med stöd av bestämmelserna om undantag från krav på bygglov, får inte vara större än 15,0 m². Den högsta höjden från mark till taknock får vara 3,0 meter.

Om en komplementbyggnad ska uppföras närmare gränsen än 4,5 meter och berörda grannar inte ger sitt medgivande måste bygglov sökas. Kommunistyrelsen gör då en vanlig prövning av ärendet.

Komplementbyggnadens storlek

En komplementbyggnad ska vara fristående. Det är den utvändiga arean som räknas. Taknockshöjden på en komplementbyggnad beräknas med utgångspunkt från markens medelnivå invid byggnaden

Komplementbyggnadens placering

Lagen eller förarbetena ger ingen vägledning till vad som menas med "i omedelbar närhet av bostadshuset". Men byggnaden får inte placeras så att hemfridszonen utökas eller så att allemansrätten inskränks. Komplementbyggnaden ska lokaliseras, placeras och utformas så att byggnaden eller den avsedda användningen inte innebär fara för människors hälsa eller säkerhet eller medför en betydande olägenhet på annat sätt.

Komplementbyggnadens användningsområde

I lagen finns inte angivet vad komplementbyggnaden får användas till. Vanligen nämns uthus, garage, förråd, trädgårdsväxthus, gäststuga, bastu och båthus som exempel. Även andra användningssätt är möjliga men det ska vara ett komplement till bostadshuset

Strandskydd

Det krävs normalt tillstånd enligt miljöbalken om man bygger

inom strandskyddsområde, det vill säga normalt 100 meter från hav, sjö och vattendrag. Strandskyddsområdet kan utvidgas till högst 300 meter från strandlinjen. Strandskyddsdispens krävs även om bygglov inte behövs. Enligt beslut av länsstyrelsen behövs ingen strandskyddsdispens om komplementbyggnaden placeras längre från stranden än huvudbyggnaden.

Gemensamma bestämmelser

Det är den byggande själv som får skaffa ett intyg om grannars medgivande och bevara det som framtida bevisning när han eller hon vill placera skyddad uteplats, skärmtak eller komplementbyggnad närmare gränsen än 4,5 meter. När en grannfastighet ägs av två makar eller sambor behövs medgivande från båda två. Det är en fördel ur bevissynpunkt att medgivandet är skriftligt, även om det inte finns något formellt krav på detta. De tekniska egenskapskrav som finns i plan- och bygglagen gäller även vid uppförande av komplementbyggnader och andra bygglovsfria åtgärder.

Rätten att uppföra en komplementbyggnad, anordna en skyddad uteplats eller skärmtak gäller även för en- och tvåbostadshus på arrenderad mark. I sådant fall räknas det föreskrivna avståndet på 4,5 meter från gränsen för den tomtplats som arrenderas.

Rätten att uppföra en komplementbyggnad, anordna en skyddad uteplats eller skärmtak begränsas inte av det som står i detaljplan eller områdesbestämmelser. Det betyder att dessa åtgärder får utföras på det som i detaljplan är punktprickad mark, det vill säga mark som normalt inte får bebyggas. Man får också uppföra en komplementbyggnad oavsett vad detaljplanen anger om största tillåtna byggnadsarea.

Grannintyg hittar du på grums.se/blanketter (Medgivande från granne).

Vid frågor kontakta byggnadsinspektör Lars Johansson på e-post lars.johansson@grums.se eller telefon 0555-421 40. •

Källa: Boverket

Foto: Anders Wahlström

Vid ansökan om bygglov efter 1 juli 2013 ska den kontrollansvarige vara certifierad

En ansökan om bygglov ska innehålla byggherrens förslag om vem eller vilka som ska vara kontrollansvariga. Alla kontrollansvariga ska vara certifierade, enligt 10 kap. 9 § plan- och bygglagen.

På Boverket.se kan du hitta certifierad kontrollansvarig. Ange Värmlands län och eventuell ort och tryck på sök längst ner på sidan.

Under en övergångsperiod som har förlängts till och med den 30 juni 2013 kan kommunen godkänna kontrollansvarig som inte är certifierad men ändå är lämplig för uppgiften om det finns särskilda skäl.

Kontrollansvariges uppgifter:

1. Biträda byggherren med att upprätta förslag till den kontrollplan som krävs enligt 6 § och, i fråga om rivningsåtgärder, biträda vid inventeringen av farligt avfall och annat avfall.
2. Se till att kontrollplanen och gällande bestämmelser och villkor för åtgärderna följs samt att nödvändiga kontroller utförs.
3. Vid avvikelser från föreskrifter och villkor som avses i 2 informera byggherren och vid behov meddela byggnadsnämnden.
4. Närvara vid tekniska samråd, besiktningar och andra kontroller samt vid byggnadsnämndens arbetsplatsbesök.
5. Dokumentera sina byggplatsbesök och notera iakttagelser som kan vara av värde vid utvärderingen inför slutbeskedet.

6. Avge ett utlåtande till byggherren och byggnadsnämnden som underlag för slutbesked.

Undantag då inte kontrollansvarig behövs:

Trots 9 § krävs det inte någon kontrollansvarig i fråga om små ändringar av en- eller tvåbostadshus, om byggnadsnämnden inte beslutar annat, eller andra små åtgärder enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 10 §. Till exempel små garage och inglasade altaner.

Vid frågor kontakta byggnadsinspektör Lars Johansson på e-post lars.johansson@grums.se eller telefon 0555-421 40. ●

Ny renhållningstaxa beslutad

Från den 1 januari 2013 har Grums kommun en ny renhållningstaxa.

Den nya taxan innebär ingen ändring av avgiften utan en uppdelning i grundavgift och hämtningsavgift. Detta kommer du att se på din nästa faktura från oss.

Grundavgiften är en fast årsavgift som betalas per fastighet för småhus och fritidshus. Grundavgiften ska täcka kommunens kostnader för mottagning och behandling av ditt grovavfall och farliga avfall samt drift och skötsel av återvinningscentralen,

administration, fakturering, kundservice, information och avfallsplanering.

Hämtningsavgiften varierar beroende på storleken på ditt kärl och hur ofta det töms. Den ska täcka kommunens kostnader för att hämta dina sopor, transport till behandlingsanläggning samt behandling av avfallet.

Den nya taxans föreskrift innehåller även tydligare riktlinjer kring vad som gäller för renhållning och sophämtningen i kommunen. Du kan läsa föreskrifterna på vår webbplats grums.se. ●

Maria Oja

tobaks**FRI** duo

Tobaksfri duo kommer att starta upp på Jätttestenskolan nu i mars.

Sedan 2009 har arbetsgivaren Grums kommun rökfri arbetstid och nu är det även dags för Jätttestenskolan att ta nya krafttag för att förebygga tobaksanvändning bland våra unga.

Varje vecka börjar cirka 340 barn att röka i Sverige. Av alla som röker dör hälften av sin rökning, cirka 6 400 per år. Enligt forskningen så bäddar nikotin användning och framför allt rökning för andra droger. Avtalsmetoden tobaksfri duo kommer att starta upp på Jätttestenskolan nu i mars.

Tobaksfri duo

Tobaksfri duo startade 1993 i Västerbotten, där i stort sett alla skolor arbetar med metoden idag. Tobaksfri duo sprids nu till övriga delar av landet och de sedan tidigare deltagande kommunerna i Värmland är Torsby, Hagfors, Munkfors, Storfors och Sunne. Grums står nu på tur.

Flera studier visar att unga människor vill ha tydliga vuxna omkring sig, och att föräldrar, skola och samhälle ska ha samma regler. En "sidovinst" med att bilda en tobaksfri duo är att många vuxna slutar att använda tobak för att vara ett stöd för sin ungdom.

Hur går det till?

Tobaksfri duo innebär att en tobaksfri vuxen (över 18 år) bildar en tobaksfri duo med en elev i årskurs 6-8. Ett tobaksfritt avtal tecknas dem emellan som gäller från den dag det skrivs till och med skolavslutningen i årskurs 9. Den vuxne har huvudansvaret för

Foto: Jörgen Wiklund

att stötta den unge och följa upp det tobaksfria avtalet. Avtalet kommer även att följas upp på de samtal som genomförs varje termin mellan vårdnadshavare, elev och mentor.

Om ungdomen bryter avtalet, återlämnas medlemskortet till kontaktpersonen på skolan, som berättar om de regler som gäller för att bli medlem igen. Om den vuxna bryter avtalet får den unge välja en ny duo-partner.

Varje vår erbjuds duon skriva en försäkran om att de varit tobaksfria under det gångna året. Denna försäkran kan användas som lottsedel i ett lotteri som anordnas varje år.

I de kommuner som använder sig av tobaksfri duo har tobaksanvändningen bland unga minskat. Vi hoppas att det kommer ge samma effekt bland Grums kommuns ungdomar.

Företagare sökes

Du som företagare är en viktig del i vårt arbete. Vi vill att så många som möjligt av Jätttestenskolans unga ska skriva på ett tobaksfri

duo-kontrakt och det skulle kännas kul om vi kunde erbjuda dem bra utlottningar, rabatter och roliga aktiviteter.

Vi vänder oss därför till dig som företagare med förfrågan om du har möjlighet att bidra med antingen rabatter hos dig i din butik/restaurang eller om du har möjlighet att bidra med vinster eller pengar som gör det möjligt för oss att köpa in bra priser för utlottning.

Det finns redan företag i Värmland som ställer upp för våra ungdomar och du kan se vilka på webbplatsen tobaksfri.se. Se till att bli en av dem du också!

Du kan om du vill vara med och stötta våra ungdomar att förbli tobaksfria genom att bidra med attraktiva rabatter, vinster eller med ekonomisk stöttning.

Hör av dig till Sara Emsevik, samordnare Växtriket/ANDT, på telefon: 0732-670729. ●

Sara Emsevik

EVENEMANG

MARS

5 Stört, Gruvan

Vad pratas det egentligen om runt fikabordet? Vad är det som är normalt och vem gör det bäst? Biljettinfo: 0555-420 50

23 Musikkonsert i Eds kyrka

Musik ur Kristina från Duvemåla med kören Accentus. Niclas Kinell, sångsolist. Petter Josteus, bas och Therese Asp, piano.

APRIL

30 Valborgsmässoafton, hyttruinen i Borgvik

För mer information om tider och medverkande se www.borgvik.info

MAJ

4-5 Grease, konsert i Gruvan och bilkortage m.m.

Gruvöns Musikkår med kompband, Eternella och musiker och sångare från orten. Medverkar i arrangemanget gör också bl.a. Spinning Wheels.

Företagarmöte 7/3

Du som är företagare i Grums kommun inbjuds till lunchmöte den 7/3 kl. 11.30 hos Triton valsteknik AB. Kommunen anordnar lunchmötet i samarbete med företagarföreningarna. Alla företagare i kommunen är inbjudna.

Anmäl dig senast den 5/3 om du har möjlighet att komma, tel. 0555-420 67 eller e-post: turism@grums.se

Pris: 75 kr.

Matmässan 2013

Årets mat- och kulturmässa i Gruvan, Grums, sker den 7 maj klockan 11.00 - 19.00. Innehållet är inte helt klart, men som vanligt finns många utställare på plats för dig som är matintresserad. Matprat och musikunderhållning bjuds i cafeteriadelen.

Inträde: 20 kronor.

Välkommen!

113 13

INFORMATION VID OLYCKOR OCH KRISER

113 13 är ett nytt nationellt informationsnummer som kommer att införas i hela Sverige med start den 11 mars 2013.

Ett nytt nationellt informationsnummer, 113 13, är på väg att införas i Sverige. Numret ska vara ett stöd för kommuner och andra ansvariga aktörer och förmedla information till allmänheten vid allvarliga olyckor och kriser i samhället. Det kan till exempel handla om en större storm, översvämningar eller en storbrand. Allmänheten ska också via tjänsten kunna lämna information om allvarliga olyckor och kriser.

Regeringen har gett SOS Alarm i uppdrag att i samverkan med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, ta fram tjänsten som kommer att vara tillgänglig dygnet runt, årets alla dagar.

Ring alltid 112 i en nödsituation när det är fara för liv, egendom eller miljö.

Jättestenskolans matematiklag till distriktsfinal

Kvalificeringsomgången av Pythagoras Quest, en matematiktävling för svenska högstadiel elever, har för femte året i rad genomförts i Värmland. Det är en lagtävling där de tre bästa individuella resultaten från varje skola läggs samman.

I år deltog 533 elever från 15 värmländska skolor. Jättestensskolan har som ett av sex lag kvalificerat sig till distriktsfinalen på Älvkulle gymnasiet den 14 mars. I laget ingår Axel Kumm, Nicole Jacobs och Gustaf Aronsson från klass 9A samt Oscar Ericsson

från 9C. Lärare är Lars Larsson. Jättestensskolan är den skola i Värmland som flest gånger gått vidare till distriktsfinalen, närmare bestämt fyra av fem möjliga tillfällen. Bästa resultatet hittills är andraplatsen 2010.

Grums ingår i SKL:s satsning på matematikundervisning, Pisa 2015. Man utbyter bland annat erfarenheter med andra kommuner. Läraren Anna-Karin Elvin är matematiksamordnare. ●

GÅR'N

firar ett år

Lindha Journell och Nina Stigtorp började diskutera varför det inte fanns någon ungdomsgård i Grums för ett par år sedan. Då uppstod idén om att starta en ideell förening som med frivilliga krafter skulle driva en plats där unga kunde mötas. En schysst plats att "hänga" på. Och så blev det. Nu har det gått ett år sedan dörrarna öppnades till den fina lokalen, som förutom samlingsrum har filmrum, tv-spelsrum, pingis, biljard och café. Allt är fortfarande i lika bra skick som då.

- Under vårt första år har vi haft både med- och motgång, men det övervägande har ändå varit positivt. Att på ett och samma ställe kunna samla många ungdomar och göra något bra av det är något vi absolut lyckats med, säger Lindha som är vice ordförande i styrelsen.

En anställd via Arbetsförmedlingen, Karin Englund, började jobba på Går'n samma dag som de slog upp portarna för Grums unga. Hon är en oerhört viktig fast punkt som ungdomarna behöver. En person som känns igen varje dag tillsammans med de andra frivilliga vuxna. Det ger en trygghet och ett lugn i verksamheten och enligt Lindha märks det att både unga och vuxna uppskattar Karins närvaro.

Några aktiviteter som förekommit på Går'n under året har varit filmkvällar, pizza- och tårtbak, olika turneringar, pyssel med pärlor, scrapbooking, dans, sång, föreläsningar och tacokvällar. Den pågående terminen ska innehålla ännu mer aktiviteter och teman,

som man hoppas ska passa alla. Det planeras lekfulla och roliga aktiviteter, men också temakvällar kring allvarliga och viktiga ämnen som är aktuella för ungdomarna.

Sedan starten har Går'n haft ett femtiotal vuxna som regelbundet engagerat sig i verksamheten. De ställer upp idéellt en till två kvällar varje månad och det är med frivilliga krafter allt går runt. Behovet av fler engagerade och intresserade vuxna finns alltid. Även stödmedlemmar välkomnas. Några timmar bland Grums unga är ett bra sätt att komma in i deras

verklighet en liten stund. De har mycket att dela med sig av och det blir många goda skratt vid köksbordet och en hel del seriösa diskussioner om olika saker.

- Vi är nu inne på vår tredje termin och känner att det är nu det börjar! Allt det "värsta" är gjort, allt slit, allt motstånd och all osäkerhet har lagt sig och vi kan njuta av det vi har åstadkommit. Vi har fått mycket stöd och uppmuntran från kommunen, företagen och privatpersoner, något vi självklart är mycket glada för, avslutar Lindha. ●

Philip Edqvist, 15 år

Vad är det bästa med Går'n?

Man kan umgås med kompisar och har något att göra.

Hur ofta är du här?

Varje dag som det är öppet.

Vad gör du när du är här?

Lyssnar på musik, spelar spel och pingis, snackar och umgås.

Josefine Augustsson, 14 år

Vad är det bästa med Går'n?

Miljön! Den är bra och mysig. Och personalen är bra.

Hur ofta är du här?

Nästan varje vecka, varje dag när det är öppet och jag har tid.

Vad gör du när du är här?

Sitter och umgås och pratar.

Foto: Anders Wendegård

Se upp i backen för Grums slalomklubb

Grums slalomklubb bildades 1969. Ålviksbacken byggdes redan något år tidigare med frivilliga insatser samt ekonomiskt stöd av bland andra Grums kommun och Billerud Gruvön. Under 1980-talet fanns inte mindre än 600 medlemmar inom klubben. De senaste åren har medlemsantalet varierat kring 300 personer.

Slalomsäsongen på våra breddgrader blir oftast mycket intensiv. Ålviksbacken har normalt öppet under 12-15 veckor. Under 2000-talet har endast en säsong tvingats ställas in på grund av mild väder. Under en normal säsong kommer cirka 5 000 skidbesökare till backarna. De flesta är barn och ungdomar. Friåkning erbjuds under öppen säsong, kvällstid måndag-torsdag samt dagtid lördag och söndag.

Skidskola genomförs varje år för cirka 45 barn. Äldre barn har möjlighet att delta i träning- och tävlingsgrupper. Ett femtiotal ungdomar finns registrerade. Organiserad träning utförs under säsongen två till tre gånger per

vecka. Normalt genomförs även träningstävling för klubbens medlemmar varje torsdag. Omkring 45-50 barn och ungdomar återkommer varje vecka.

Under pågående säsong har ett tjugotal av klubbens ungdomar startat i olika tävlingar arrangerade i övriga regionen. En LVC-kvaltävling genomfördes den 3 februari i Ålviksbacken. Tolv olika skidklubbar representerades genom 160 startande barn och ungdomar.

Klubben har även de senaste åren skakat liv i den lokala traditionen Woodjoggen, en löpartävling genom Grums samhälle, som normalt genomförs i början av juni.

För att klara ett verksamhetsår i Ålviksbacken är det cirka 80 idéella personer som lägger stor del av sin fritid till föreningens förfogande. Snökörning, pistning, reparationer, lift, cafeteria, skidskola, tränare, tävling med mera är olika funktioner som ska bemannas.

En generationsväxling har skett i klubben de senaste fem-sex åren. Nya familjer och medlemmar har skapat nytt engagemang inom klubben. Trots klubbens ekonomiska situation har satsningar för framtiden genomförts. Viktiga investeringar som pistmaskin, skoter och reparation av lift har genomförts. Klubben har inför 2013 satsat det sista egna kapitalet på förbättringar i snösystemet. Utfallet är mycket bra. Snö i samtliga nedfarter kan läggas på cirka 7 dygn och kräver inte mer än 5-6 minusgrader.

I och med att klubbens medlemsantal ökar och träning- och tävlingsgruppen blir större ökar kraven på föreningen och verksamheten. Eftersom klubben har starka personligheter och starkt engagemang finns det ingen anledning att tro att Ålviksbacken inte kommer fortsätta att utvecklas. Precis som skidungdomar och -barn gör under en säsong på skidor i backen. ●

www.grumsslk.se

Det byggs om på våra skolor

Foto: Øyvind Lund

Det har väl inte lyckats undgå någon att det är på gång att hända saker på våra skolor i Grums? Ett viktigt och spännande projekt som nu drar i gång på allvar.

Skolorna som ingår i projektet är Jättestensskolan, Södra skolan och Slottsbrons skola. Nu kommer ombyggnationer att dra igång och först ut är Jättestensskolan där den största delen av projektet äger rum. På Södra skolan och Slottsbrons skola handlar det mycket om byte av ytskikt och anpassning för förskoleverksamhet och utemiljö.

Vad händer på Jättestensskolan?

Jättestensskolan kommer att gå från dagens upplägg att vara en årskurs 6-9-skola till att bli en årskurs 4-9-skola. Detta innebär att lokaler måste anpassas och vissa utrymmen byggas till för att skapa en god pedagogisk miljö, ökad tillgänglighet och lokaler som är hållbara i framtiden.

Anpassning av utemiljön finns också med. Erfarenheter och input från personal som jobbar inom skolan har haft stor betydelse i hur lokalerna utformats.

Så, vad kommer att hända?

Hemkunsks-/slöjdlängan (Norra längan)

Före detta hemkunsks- och slöjdlängan kommer att totalrenoveras. Väggar kommer att flyttas och nya ytskikt uppföras. Nya fönster och tilläggsisolering (tillsammans med nytt ventilations- och rörsystem samt ny el) kommer att ge oss energieffektiva lokaler.

Längan som renoveras kommer att innehålla sju klassrum, fem grupprum och ska även inrymma träningskolan. Ett av de sju klassrummen kommer att vara ett så kallat "kombiklassrum" speciellt anpassat för undervisning inom de naturvetenskapliga ämnena. Här kommer även fritids att hålla till och lokalerna görs om för att även fungera för detta. Det kommer göras en ny tillgänglighetsanpassad entré till längan från innergården.

Utemiljön

I och med att skolan nu även kommer att ha elever från årskurs fyra måste skolgården anpassas för detta. I projektet finns medel avsatta till att utveckla utemiljön. Det kommer också att göras

åtgärder för att kunna nyttja den natur som finns på skolans "baksida".

Expedition/administration

Rektorexpeditionen och administration kommer att flytta ner till den byggnad som idag innefattar arbetsrum med mera för lärare. För att denna flytt ska kunna vara möjligt måste lokalerna byggas om tillsammans med ny el och ventilation.

Entrébyggnad

En ny entrébyggnad kommer att uppföras utanför den nuvarande entrén till rektorexpeditionen. I denna byggnad finns en ramp som ökar tillgängligheten då man på ett bättre sätt kan transportera sig mellan de olika byggnaderna och kan göra detta inomhus.

Vad händer på Södra skolan och Slottsbrons skola?

På Södra skolan ska Ugglan göras om till förskola, vilket innebär att vissa anpassningar måste göras som t.ex. mottagningskök och av utemiljön. För övrigt kommer en del ytskikt att bytas ut.

På Slottsbron skola kommer den största delen att gälla anpassning av lokaler för förskoleverksamhet och anpassning av utemiljön. Även här kommer en del ytskikt att bytas ut.

När ska allt vara klart?

Alla ombyggnationer och renoveringar ska enligt planen vara klara i augusti. Tiden är knapp men det får inte gå så snabbt att vi tullar på något gällande kvalitet eller säkerhet.

Jonas Gunnberg

Rådgivande kommunal folkomröstning 24 mars

Det kommer att genomföras en rådgivande kommunal folkomröstning om ny skolorganisation i Grums kommun.

Enligt ett beslut i kommunfullmäktige den 4 juli 2012 ska årskurserna fyra och fem flyttas från Södra skolan, Skruvstad skola och Slottsbrons skola till Jättestensskolan. Jättestensskolan blir då en 4-9-skola. De övriga skolorna blir F-3-skolor. På Slottsbrons skola och på Södra skolan kommer också förskola att inrymmas.

Efter detta beslut uppstod ett folkinitiativ genom en namnsamling. Det ledde till att kommunfullmäktige beslutade om en rådgivande kommunal folkomröstning. Folkinitiativet ville ha en folkomröstning om huruvida Skruvstads och Slottsbrons mellanstadieelever skulle flyttas till Jättestensskolan. Södra skolan berördes inte av folkinitiativet.

Folkomröstning

Rådgivande kommunal folkomröstning om ny skolorganisation sker söndagen den 24 mars 2013. Röstkort och information kommer i din brevlåda. Du kan förtidsrösta den 11-14 mars och den 18-21 mars på Grums bibliotek.

Att folkomröstningen är rådgivande innebär att kommunfullmäktige använder den som underlag för sitt slutgiltiga beslut i frågan.

Fråga och svarsalternativ

Frågan som ställs är: "Ska mellanstadieeleverna från Skruvstads

och Slottsbrons skolor flyttas till Jättestensskolan?" Svarsalternativen är: A. Ja B. Nej C. Avstår

Att rösta Ja innebär:

Du tycker att mellanstadieeleverna ska flyttas från Skruvstads och Slottsbrons skolor till Jättestensskolan.

Att rösta Nej innebär:

Du tycker inte att mellanstadieeleverna på Skruvstads och Slottsbrons skolor ska flyttas till Jättestensskolan.

Att rösta Avstår innebär:

Du avstår från att rösta i frågan.

På röstsedeln finns frågan och de tre svarsalternativen tryckta. Den röstberättigade får kryssa i ett av alternativen. På röstsedeln anges tydligt att du som röstar endast får kryssa i ett av alternativen. Rösten blir ogiltig om två eller fler alternativ är förkryssade. Rösten blir även ogiltig om ändring eller tillägg till frågeställningen görs eller om inget alternativ alls är förkryssat.

Röstning

De valdistrikt och vallokaler som gäller vid de allmänna valen ska även gälla under folkomröstningen, med öppettider kl. 10.00 - 13.00 och kl. 15.00 - 19.00.

Förtidsröstning är möjlig under tiden 11 - 13 mars och 18 - 21 mars och görs då på Grums bibliotek kl. 10.00 - 19.00.

Röstkort kommer att skickas ut under vecka 10 i Grums kommuns kuvert med texten "Innehåller röstkort". Behöver du dubblett-

kort eller har andra frågor så ska du vända dig till valnämnden på tel. 0555-421 49.

Redovisning av resultat

Det preliminära omröstningsresultatet kommer att publiceras på kommunens webbplats grums.se på kvällen den 24 mars och i GV-Nytt vecka 13.

All information rörande folkomröstningen finns på grums.se

Håll utkik efter

Den 19 februari lanserades Värmlands gemensamma e-förvaltning. Grums är en av de kommuner som samverkar för att kunna erbjuda fler e-tjänster till invånare och andra. På grums.se finns idag ett tiotal tjänster samlade.

Tyvärr fanns det inga e-tjänster för skola och förskola i det aktuella utbudet, men det är något som vi vet att det finns behov av. Det kommer att utvecklas och antalet e-tjänster kommer att utökas allt eftersom.

Skolmatsedel i din smartphone!

Appen "Skolmaten" finns till alla vanliga smartphones och kostar inget att ladda ner. Våra kommunala grundskolor är listade, men skolmatsedeln är densamma på alla våra kommunala förskolor.

Läs mer på dinskolmat.se

	→	E	HÖGSTA VINSTEN	J	ARMENISK HUVUDSTAD KLIRRAR I GLAS	S	ADERFÖRKALKAD VÄJA	S	MODERNISERAS	RAM-ALLAH-DAM	P		
ÄR UTVÄNDIGA		E	X	T	E	R	I	Ö	R	E	R	N	A
ÄR VIKTIG FÖR VÄRMILAND KULTEN		A	R	R	E	T	LILL-TROLL	N	VINTER-SPORTORT TAVLING	I	D	R	E
BRINNEN I DESSA DAGAR		A	D	V	E	N	T	S	L	J	U	S	
SKALLE VAKEN		O	N	A	N	C	O	M	S	T	A	N	T
		L	Ä	G	S	K	O	T	S	K	A	N	
NYTT VÄRDE PAPPER	SALT AV MYRSYRA SIFFRA	F	N	A	T	R	I	U	M	K	O	M	P
FLITIGT KRYP		F	O	N	D	A	K	T	I	E	N	A	R
		M	Y	R	A	H	T	M	I	L	A	N	O
FRAGMENT	HÖGSKOLA FÖR FROKEN	M	Y	R	A	H	T	M	I	L	A	N	O
		F	L	I	S	A	L	A	N	G	I	V	A
KOMMERS		H	A	N	D	E	L	E	R	A	U	L	A
KAN NOVIS PÅ CYKEL BEHÖVA		S	T	Ö	D	H	J	U	L	A	O	R	T

Ovan ser du lösningen av decembernumrets korsord. Vinnare i dragningen bland de korrekta lösningar som vi fick in var Sebastian Gustafsson. Vinnaren är underrättad.

SKOLMATSedel VECKA 11 - 22

Vecka 10

Måndag - fredag: önskevecka

Vecka 11

Måndag: Köttkorv, potatismos
 Tisdag: A-dag
 Onsdag: Nikkalouktasoppa, bröd
 Torsdag: Gulaschgryta, ris
 Fredag: Fiskgratäng, potatis

Vecka 12

Måndag: Kycklinggryta, pasta
 Tisdag: Pannbiff, potatis, sås
 Onsdag: Korv Stroganoff, ris
 Torsdag: Vegetarisk gratäng
 Fredag: Kockt fisk, potatis, dillsås

Vecka 13

Måndag: Ugnspannkaka, sylt
 Tisdag: Skeppartorsk, potatis
 Onsdag: Påsklunch
 Torsdag: Vad köket bjuder
 Fredag: Påsklov

Med reservation för ev. ändringar

Vecka 14

Måndag - fredag: påsklov

Vecka 15

Måndag: Kycklinglasagne
 Tisdag: Fiskgratäng, potatis
 Onsdag: Soppa
 Torsdag: Vad köket bjuder
 Fredag: Köttfärslåda, potatis, sås

Vecka 16

Måndag - fredag: specialvecka

Vecka 17

Måndag: Kycklinggryta, ris
 Tisdag: Fisk, potatis, kall sås
 Onsdag: Köttfärsås, spaghetti
 Torsdag: Falukorv, potatismos
 Fredag: Ärtsoppa/tomatsoppa

Vecka 18

Måndag: Grillkorv, pasta
 Tisdag: Fisk Brasilia, potatis
 Onsdag: Lovdag
 Torsdag: Pytt i panna, rödbetor
 Fredag: Hemlagad lasagne med köttfärs

Vecka 19

Måndag: Kycklinggryta, pasta
 Tisdag: Fiskgratäng, potatis
 Onsdag: Köttfärsoppa, bröd
 Torsdag - fredag: Lovdagar

Vecka 20

Måndag: Korv Stroganoff, ris
 Tisdag: Fiskbullar i sås, potatis
 Onsdag: Lasagnettelåda m. skinka
 Torsdag: Köttfärsgratäng
 Fredag: Fredagskebab i pitabröd

Vecka 21

Måndag: Potatisbullar/blodpudding
 Tisdag: Skeppartorsk, potatis
 Onsdag: Vegetarisk pytt i panna
 Torsdag: Köttbullar, makaroner
 Fredag: Kycklingsoppa, bröd

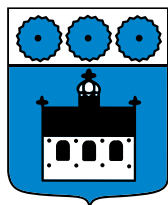
Vecka 22

Måndag: Köttfärsås, spaghetti
 Tisdag: Fiskgratäng
 Onsdag: Kasslerlåda, ris
 Torsdag: Ugnsfalukorv, potatismos
 Fredag: Pannkakor, sylt

Tänk om fler föräldrar hjälptes åt att sätta gemensamma gränser kring alkohol.

På tanekom.nu får du fakta och tips
om tonåringar och alkohol.

GRUMS KOMMUN

www.tanekom.nu

www.grums.se

Statens folkhälsoinstitut i samarbete med
Grums kommun Växtriket